

TAKU ry:
toimintasuunnitelma
2023

1 Toiminnan tarkoitus

Taide- ja kulttuurialan ammattijärjestö TAKU on 3500 taide- ja kulttuurialan asiantuntijaa ja esihenkilöä edustava ammattijärjestö. TAKUn jäsenenä on monimuotoinen joukko taide-, kulttuuri- ja tapahtuma-alalla hallinto-, tuotanto- ja asiantuntijatehtävissä työskenteleviä palkansaajia, itsensätyöllistäjiä, yrittäjiä ja opiskelijoita.

TAKUn päätehtävä on kehittää taide- ja kulttuurialan työelämää ja turvata alalla työskentelyn edellytyksiä. Tavoite on, että reilut työehdot ja oikeudenmukainen palkkataso koskevat kaikkia alalla työskenteleviä työnteon muodosta riippumatta. Lisäksi TAKU on taide- ja kulttuurialalla eri asiantuntijatehtävissä työskentelevät yhdistävä, vahva ja aktiivinen yhteisö.

TAKU valvoo ja edistää jäsentensä etuja valppaalla taide- ja kulttuurialojen edunvalvonnalla ja vaikuttamistyöllä, tarjoamalla erilaisia jäsenpalveluja koulutuksista palkkasuosituksiin sekä tuottamalla ja välittämällä tietoa kulttuurialan ammattilaisten työelämän erityiskysymyksistä.

Arvot valppaus, ekologinen ja yhteiskunnallinen vastuullisuus ja yhdenvertaisuus näkyvät kaikessa TAKUn toiminnassa.

TAKUn toiminta tähtää siihen, että vuonna 2029:

- **TAKU** on tunnettu ja johtava taide- ja kulttuurialan työelämän asiantuntija.
- **TAKU** on vahva, aktiivinen ja kasvava yhteisö.
- **TAKUlaiset** ovat arvostettuja asiantuntijoita, ja heidän oikeutensa työelämässä ovat kunnossa työnteon muodosta riippumatta.

TAKU vaikuttaa, palvelee, viestii ja yhdistää.

Vuosi 2023 on vahvan edunvalvonnan ja uusien jäsenpalvelukokonaisuuksien vakiinnuttamisen vuosi.

TAKUn toimintaa on viimeisen neljän vuoden aikana kehitetty voimakkaasti: TAKUlla on uusi strategia, verkkosivut on uudistettu ja viestintään on panostettu mm. henkilöstörakennetta päivittämällä. TAKUlle on tehty jäsensegmentointi ja aluetoiminta on käynnistetty seitsemällä paikkakunnalla. Samaan aikaan useita, uusia jäsenpalvelukokonaisuuksia (mm. koulutusapuraha ja mentorointiohjelma) on otettu käyttöön.

Toiminnan kehittämiseen painottuneiden vuosien jälkeen TAKU keskittyy vuonna 2023 uusien jäsenpalvelukokonaisuuksien vakiinnuttamiseen: Aluetoiminta pääsee koronavuosien jälkeen jatkumaan jälleen normaalisti, ja alkuvuodesta 2023 käynnistyy TAKUn toinen mentorointiohjelma.

Edunvalvonnassa painopiste palaa koronakriisivuosien jälkeen TAKUn perustyöhön: taide- ja kulttuurialan asiantuntijoiden työolosuhteiden ja palkkauksen parantamiseen. Alkuvuodesta edunvalvonnassa keskitytään eduskuntavaalivaikuttamiseen. Vaalien ja hallitusneuvotteluiden jälkeen jatkuu syksyllä 2022 palkkakyselyllä käynnistynyt palkkakampanja.

1. TAKU vaikuttaa

TAKU on kulttuurialan asiantuntijoiden työelämän valpas edunvalvoja, joka ottaa aktiivisesti ja rohkeasti kantaa taide-, kulttuuri- ja tapahtumalan työelämän ja asiantuntijoiden työolosuhteiden parantamiseksi.

TAKUn edunvalvonta pohjautuu TAKUn strategiassa määritettyihin toimenpiteisiin. Strategiassa tavoitteeksi on asetettu taide- ja kulttuurialan yhteiskunnallisen arvostuksen nousun lisäksi se, että TAKUn työehto- ja palkkasuosituksiset ovat alalla yleisesti käytössä. TAKU valvoo alan ammattilaisten etuja välittämällä tietoa alan erityiskysymyksistä muun muassa lainsäätäjille, keskusjärjestö Akavaan ja kulttuurialan toimijoille.

Keskeisessä asemassa TAKUn edunvalvonnassa on työelämän muuttuminen: monityöläisyys sekä itsensäyöllistäjänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana työskentely ovat taide- ja kulttuurialalla nopeasti kasvavia työnteon muotoja. TAKU profiloituu ammattijärjestökentässä erilaisten työnteon muotojen ja työsuhteiden asiantuntijana – perinteiseen palkkatyöhön liittyviä kysymyksiä unohtamatta. Tämä näkyy myös TAKUn hallitusohjelmataavoitteissa.

TAKU työskentelee kestävän, tasa-arvoisen ja moninaisuutta edistävän taide- ja kulttuurialan puolesta, eikä hyväksy häirintää tai syrjintää työelämässä missään muodossa. TAKU kiinnittää omassa toiminnassaan erityistä huomiota tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysymyksiin ja kehittää jatkuvasti omia toimintatapojaan. TAKUn omaa toimintaa ohjaa loppuvuodesta 2022 valmistunut yhdenvertaisuussuunnitelma.

TAKUn varsinaisten jäsenten määrä on kasvanut tasaisesti. Yhtenä vaikuttamistyönä tavoitteena on tuoda esiin järjestäytymisen merkitys ja kannustaa alalla työskenteleviä järjestäytymään: mitä enemmän TAKUlaisia on, sitä paremmin äänemme eri neuvottelupöydissä kuuluu.

Vuonna 2023 TAKUn edunvalvonta painottuu alkuvuodesta eduskuntavaali- ja hallitusohjelmavaikuttamiseen.

TAKUn hallitusohjelmataivoitteet on ryhmitelty kolmen teeman alle:

1. Reilut työelämän rakenteet mahdollistavat kestävän ja inhimillisen työelämän.
 - Työttömyys- ja sosiaaliturvan on huomioitava oikeudenmukaisesti eri työnteon muodot.
 - Palkka-avoimuuden edistämistä on jatkettava.
 - Työturvallisuuslaissa on huomioitava psykososiaalinen kuormitus ja mielenterveys.

2. Taide-, kulttuuri- ja tapahtuma-ala on kasvuala, johon kannattaa investoida.
 - Valtion taide- ja kulttuuribudjetti on nostettava vähintään prosenttiin.
 - Taide-, kulttuuri- ja tapahtuma-alan erityispiirteet huomioivia tukimekanismeja on kehitettävä alan kasvun tueksi.
 - Taide- ja kulttuuritapahtumien lipunmyyntiä on vaikeassa taloudellisessa tilanteessa tuettava arvonnalisäveron alennuksella.

3. Menestyvä yhteiskunta tarvitsee taide- ja kulttuurialan korkeakoulutettuja osaajia.
 - Taide- ja kulttuurialojen korkeakoulutus on turvattava vakaalla rahoituksella.
 - Opintojen tukipalveluihin on panostettava.
 - Työelämässä olevien osaamisen päivittämistä on tuettava lakimuutoksin.

Vaalien jälkeen jatketaan taide-, kulttuuri- ja tapahtuma-alan palkkakampanjaa, jonka painopisteeksi TAKUn hallitus on alkuvaiheessa valinnut yksityissektorin. Kampanjan tarkoitus on

kiinnittää huomiota alan asiantuntijoiden koulutus- ja osaamistasoon sekä työn vaatavuuteen nähden kohtuuttoman matalaan palkkatasoon.

Sidosryhmäyhteistyö

TAKU edustaa jäseniään suhteessa muihin järjestöihin ja työnantajapuoleen eli neuvottelee alan virka- ja työsuhdetta ja palkkausta koskevista sekä muista ammatillisista kysymyksistä niiden kanssa. TAKU välittää Akavan Erityisalojen kautta Akavan neuvottelujärjestöille (JUKO, YTN ja AKY) tietoa omien jäsentensä palkkaus-, työsuhde- ja ammatillisista kysymyksistä.

TAKU pitää säännöllisesti ja aktiivisesti yhteyttä keskeisiin sidosryhmiinsä, kuten opetus- ja kulttuuriministeriöön, työ- ja elinkeinoministeriöön, sosiaali- ja terveysministeriöön, Taiteen edistämiskeskukseen, taide- ja kulttuurialan asiantuntijoita kouluttaviin yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin sekä muihin taide- ja kulttuurialan järjestöihin.

TAKU on aktiivinen toimija muun muassa eri ammattiliittojen yhteisessä itsensätyöllistäjien asemaa edistävässä ITSET-verkostossa sekä kulttuurialan ammattijärjestöjen yhteisessä neuvottelukunnassa. Lisäksi TAKUlla on monipuolinen edustus Akavan Erityisalojen neuvottelu- ja toimikunnissa sekä hallituksessa.

Hankeyhteistyö

Osa sidosryhmäyhteistyötä on hankeyhteistyö. TAKUsta on tullut suosittu hankekumppani, jota kysytään työelämäasiantuntijana mukaan lukuisiin alan kehittämishankkeisiin. Vuonna 2023 TAKU on mukana seitsemässä hankkeessa:

- 1) TOSI –Taidetta, osallisuutta ja sosiaalisia innovaatioita (THL)
- 2) Digitalisoituva humanistinen koulutus ja kansainväliset kohtaamiset (Itä-Suomen yliopisto)
- 3) Future Artpreneurship -hanke (Aalto EE)

- 4) LOOKOUT – osaamisen uudet suunnat: täsmävalmennus luovan alan ammattilaisille koronakriisistä selviytymiseen (Humak)
- 5) Taiteilijana Suomessa –tutkimushanke (Cupore)
- 6) Eloisa – Luovat menetelmät työyhteisön hyvinvoinnin ja resilienssin edistäjinä (Metropolia)
- 7) LUME – luovat metaversumeissa (Metropolia)

Yhteistyö oppilaitosten ja opiskelijajärjestöjen kanssa

TAKU tekee yhteistyötä taide- ja kulttuurialan asiantuntijoita kouluttavien oppilaitosten ja alan opiskelijajärjestöjen kanssa.

Säännöllisen yhteydenpidon ja yhteistyön tavoitteena on, että TAKUn rooli alan työelämän asiantuntijana, TAKUn tarjoamat palvelut ja TAKUn jäsenten muodostama verkosto tulevat alan tuleville asiantuntijoille tutuiksi jo opinnoista lähtien. Oppilaitosvierailut ja opiskelijoille suunnatut työelämäluennot ovat TAKUlle tärkeää jäsenhankinnan väylä.

Opiskelijoiden jäsensuhdetta vahvistetaan rekrytointitilanteesta alkaen säännöllisen yhteydenpidon, kohdennetun viestinnän ja keväisin jaettavan TAKUtuen avulla. Taide- ja kulttuurialan opinnäytetöiden tekijöille vuodesta 2017 alkaen jaettu TAKUtuki-stipendi nostaa esiin opiskelijajäsentemme monipuolista osaamista.

TAKU tekee myös opiskelijatoiminnassa yhteistyötä kollegajärjestöjen kanssa.

Vuonna 2023 opiskelijatoiminta jatkuu aktiivisena: koronavuosien jälkeen syksy 2022 on ollut opiskelijatapaamisten suhteen vilkas. Samaa aktiivista opiskelijayhteistyötä jatketaan tulevanakin vuonna.

2 TAKU palvelee

TAKUn jäsenten jäsenpalvelut ovat kokonaisuus, joka muodostuu sekä TAKUn että Akavan Erityisalojen tarjoamista palveluista.

TAKUn omien jäsenpalveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään TAKUn jäsensegmentoinnin tuloksia. Monipuolisen ja sopivasti kohdennetun palvelutarjonnan tavoitteena on sitouttaa nykyisiä jäseniä.

Koulutukset ja jäsentilaisuudet

TAKUn jäsenet voivat osallistua sekä TAKUn että Akavan Erityisalojen koulutuksiin. TAKUn omat jäsenkoulutukset ja -tilaisuudet keskittyvät taide- ja kulttuurialan asiantuntijoiden työelämän erityiskysymyksiin. Yleisemmät työelämäaiheiset koulutukset ovat jäseniemme saatavilla Akavan Erityisalojen kautta, jonka koulutustarjontaan TAKU aktiivisesti vaikuttaa.

Koulutuksia ja jäsentilaisuuksia suunnitellaan eri jäsenryhmämme ja heidän tarpeensa huomioiden. TAKU on valpas työelämän muutosten suhteen ja valmis vastaamaan tarvittaessa nopeasti muuttuvaan kysyntään.

TAKUn ensimmäinen, vuonna 2021 toteutettu mentorointiohjelma osoittautui todella suosituksi ja sai hyvää palautetta. Uusi, noin puolen vuoden mittainen mentorointiohjelma käynnistyy vuoden 2023 alussa.

Jäsenten verkostoitumista ja TAKUn jäsenhankintaa tukevat myös suositut, taide- ja kulttuurialan ajankohtaisten teemojen ympärille rakennetut Kulttuurikahvit-keskustelutilaisuudet, joita järjestetään muutama vuodessa. Tilaisuudet ovat kaikille avoimia etäaamukahvitilaisuuksia, joihin kutsutaan alustajiksi taide-, kulttuuri- ja tapahtuma-alan asiantuntijoita. Alkuvuoden Kulttuurikahvit rakennetaan TAKUn hallitusohjelmatavoitteiden ympärille.

TAKU tekee koulutusten ja jäsentapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa myös yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa. Esimerkki yhteistyöstä on yhdessä kollegajärjestöjen kanssa jälleen helmikuussa 2023 toteutettava Johtajuusseminaari, jonka suunnittelussa ja toteutuksessa TAKU on mukana.

TAKUlla on valtakunnallisten tapahtumien ja tilaisuuksien lisäksi erillistä aluetoimintaa seitsemällä alueella: Oulussa, Rovaniemellä, Joensuussa, Turussa, Tampereella ja Jyväskylässä sekä pääkaupunkiseudulla.

Neuvontapalvelut

TAKU tarjoaa jäsenilleen neuvoa ja apua erityisesti taide- ja kulttuurialan ammatillisissa erityiskysymyksissä. Suosituin palvelu on henkilökohtainen palkkaneuvonta. Henkilökohtainen jäsenpalvelu on nopeaa, asiantuntevaa ja helposti lähestyttävää.

TAKUn jäsenten käytössä on myös Akavan Erityisalojen juristien työsuhdeneuvonta.

TAKUn sivuilta löytyvät taide- ja kulttuurialan palkka- ja työehtosuositukset sekä taide- ja kulttuurialan ammattilaisille suunnattuja oppaita ja sopimusmalleja.

Yleisestä jäsenyyteen ja jäsenmaksuihin liittyvästä neuvonnasta vastaa Akavan Erityisalojen jäsenpalvelu.

Koulutusapuraha

Koulutusapuraha jäsenten ammatillisen osaamisen kehittämiseen on TAKUn uusi, vuonna 2023 toista kertaa haettavissa oleva jäsenetu. Koulutusapurahan tavoitteena on tukea ja kannustaa TAKUn jäseniä kehittämään ammatillista osaamistaan ja työelämävalmiuksiaan.

Apurahaa haetaan alkusyksystä käynnistymässä olevan lukuvuoden aikana tehtäviin kursseihin ja opintoihin esim. avoimessa yliopistossa, kesäyliopistossa, täydennyskoulutuskeskuksessa tai avoimessa ammattikorkeakoulussa. Tukea ei myönnetä perustutkintoihin. Apurahaa voi myös hakea ammattikirjallisuuden hankintaan.

Päätökset tuen saajista tekee TAKUn hallitus. Apuraha on maksimissaan 500 euroa/jäsen ja sitä ei myönnetä opiskelijajäsenille. Koulutusapurahoihin on budjetoitu yhteensä 5000 euroa vuodessa.

Tutkimus- ja selvitystoiminta

TAKUn tutkimus- ja selvitystoiminnan tavoitteena on kerätä tietoa edunvalvontaa varten.

Vuonna 2021 toteutettiin laaja jäsentutkimus, jossa selvitettiin tarkemmin TAKUlaisten tämänhetkistä työelämätilannetta, ajatuksia työelämän suunnasta, toiveita oman ammattijärjestön palvelujen ja edunvalvonnan suhteen. Vuonna 2022 puolestaan tehtiin laaja palkkakysely. Molempien kyselyjen tuloksia hyödynnetään jäsenpalvelujen suunnittelussa, jäsenneuvonnassa sekä edunvalvonnassa.

Vuodelle 2023 ei ole suunnitteilla laajempia kyselytutkimuksia. TAKUlla on kuitenkin valmius toteuttaa erilaisia, ajankohtaisia tutkimuksia ja selvityksiä tarvittaessa tarpeen ja kysynnän mukaan.

TAKU tekee tutkimusten ja selvitysten osalta yhteistyötä alan eri toimijoiden kanssa, välittää jo olemassa olevaa tutkimus- ja selvitystietoa ja toimii tilaajana alan opinnäytetöille.

3 TAKU yhdistää

TAKU jatkaa vuoden 2023 aikana aluetoiminnan kehittämistä. Aktiivisten aluetoimijoiden avulla TAKU pystyy tarjoamaan alueille nykyistä enemmän alueen tarpeisiin kohdennettuja tapahtumia ja tukemaan TAKUn jäsenten verkostoitumista.

TAKU toimii aktiivisesti erilaisissa taide- ja kulttuurialan verkostoissa ja pitää säännöllisesti yhteyttä tärkeisiin sidosryhmiinsä. TAKU on myös mielellään mukana joko asiantuntijana tai osatoteuttajana erilaisissa yhteistyöhankkeissa.

TAKU tarjoaa jäsenilleen oman alan asiantuntijoiden verkoston, mutta yhdistää jäsenistöään myös muiden alojen toimijoiden kanssa eri alojen yhteisten koulutusten ja verkostoitumistilaisuuksien kautta.

TAKU järjestää yhteistyössä eri toimijoiden kanssa erilaisia keskustelutilaisuuksia ja tapahtumia, joissa keskeisessä asemassa ovat alan asiantuntijoiden tapaaminen ja toisilta oppiminen.

4 TAKU viestii

TAKU lisää kulttuuri- ja taidealan arvostusta käymällä aktiivisesti yhteiskunnallista keskustelua. Viestimme taide- ja kulttuurialan työelämään liittyvistä kysymyksistä niin medialle, päättäjille, suurelle yleisölle kuin jäsenistöllekin. Viestinnän perustana on ajatus: *TAKUssa tapahtuu paljon, joten siitä on myös tärkeää kertoa kiinnostavasti.*

Vuonna 2023 täsmennetään TAKUn viestintä- ja kanavastrategiaa sekä kehitetään vuonna 2021 uudistettuja verkkosivuja entistä toimivammiksi. Viestinnän kehittämisessä hyödynnetään TAKUn jäsensegmentoinnin tuloksia.

Viestinnässä keskitytään erityisesti uusien jäsenten rekrytointiin ja jäsenpitoon tuomalla TAKUn palveluita entistä paremmin, selkeämmin ja jäsenryhmittäin kohdennetusti jäsenten tietoisuuteen. Lisäksi viestinnässä näkyvät vahvasti TAKUn hallitusohjelmatavoitteet ja palkkakampanja.

TAKUn viestinnän kanavat ovat vuonna 2023 sosiaalinen media, TAKUn verkkosivut, kuukausittainen jäsenkirje, TAKUn julkaisut, mediatiedotteet ja TAKUn osallistuminen erilaisiin tapahtumiin.

Viestinnässä ja vaikuttamistyössä hyödynnetään myös kannanottoja ja mielipidekirjoituksia valtakunnallisiin sanomalehtiin.

TAKU nostaa taide- ja kulttuurialan osaajia ja osaamista esiin työelämäpalkinnoillaan. TAKU palkitsee vuosittain syyskokouksensa yhteydessä vuoden taide- ja kulttuurialan asiantuntijan ja vuoden taide- ja kulttuurialan työelämäteon.

5 TAKUn hallinto

Talous

Järjestön tulot muodostuvat jäsenten jäsenmaksuista. Jäsenmaksuihin ei tehdä vuonna 2023 muutoksia, vaan ne pysyvät samansuuruisina kuin edellisenä vuonna. Palkansaajajäsenen jäsenmaksu on 1,3 prosenttia palkkatuloista.

Akavan Erityisalojen vuoden 2022 alusta voimaan tullut jäsenmaksu-uudistus on pienentänyt TAKUn omaa osuutta jäsenmaksutuotosta tuntuvasti. Jäsenmaksu-uudistuksessa entisestä prosentuaalisesta yhdistyskohtaisesta maksusta siirryttiin kiinteään, yhdistyksen jäsenmäärän mukaan määräytyvään maksuun. TAKUn yhdistysmaksu Akavan Erityisaloille nousi yli 100 000 eurolla vuodessa.

Taloudenhoitajana toimii yhdistyksen toiminnanjohtaja. Kirjanpidosta ja tilinpäätöksistä vastaa Tilitoimisto Riikka Olin Oy.

Hallinto ja toimihenkilöt

TAKUssa päätösvaltaa käyttää jäsenistön valitsema hallitus. Vuosikokous valitsee hallituksen puheenjohtajan ja kahdeksan varsinaista jäsentä sekä neljä yleisvarajäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan vuosittain varapuheenjohtajan sekä muodostaa toimintansa tueksi tarvittavat työryhmät.

Vuonna 2023 TAKUssa työskentelee toistaiseksi voimassa olevalla työsopimuksella kolme työntekijää: toiminnanjohtaja, viestintäsuunnittelija ja yhteisösuunnittelija. Yhteisösuunnittelija on perhevapaalla alkuvuoden 2023 ja hänen sijaisenaan työskentelee määräaikainen järjestökoordinaattori.

TAKU panostaa henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin: TAKU kannustaa henkilökuntaansa kouluttautumaan, työajasta on mahdollista

käyttää liikuntaan kaksi tuntia viikossa ja lisäksi käytössä on muun muassa työ- ja virike-etu, lounasetu sekä työmatkaetu.

Kokoukset

Järjestö kokoontuu sääntömääräisiin kokouksiin kahdesti vuodessa. Järjestön kevätkokous pidetään toukokuun loppuun ja syyskokous marraskuun loppuun mennessä.

Hallituksen kokoukset järjestetään noin kahdeksan kertaa vuodessa tai tarpeen mukaan. Työjaosto ja muut työryhmät kokoontuvat tarpeen mukaan.

Vuoden 2023 kevät- ja syyskokousten yhteydessä järjestetään myös muuta jäsenille suunnattua ohjelmaa. Kevätkokouksen yhteydessä julkistetaan vuoden TAKUtuki-palkitut opinnäytetyöt ja syyskokouksen yhteydessä vuoden 2023 TAKUn työelämäpalkintojen saajat. Lisäksi TAKUn jäsenet saavat kevätkokouksen yhteydessä päättää osallistuvan budjetoinnin periaatteen mukaisesti, mihin ennakoon varattu 2000 euron osuus TAKUn budjetista käytetään.

The background is a solid teal color. It is decorated with several dark blue, organic, teardrop-shaped elements of varying sizes and orientations, scattered across the page. These shapes resemble ink blots or abstract brushstrokes.

**Taide- ja kulttuurialan
ammattijärjestö TAKU**

taku.fi